

Brussel, 30 juni 2026
(OR. en)

10456/1/26
REV 1

POLMAR 54
POLGEN 166
COMAR 28
ENV 714
ENER 387
MAR 90
PECHE 235
RELEX 821
SUSTDEV 46
TRANS 410
RECH 273
PROCIV 128

BEGELEIDENDE NOTA

van: de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur

ingekomen: 11 juni 2026

aan: mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

nr. Comdoc.: COM(2026) 530 final

Betreft: MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S
EU-strategie voor veerkrachtige, welvarende en leefbare kustgemeenschappen

De delegaties vinden hierbij document COM(2026) 530 final.

Bijlage: COM(2026) 530 final

Brussel, 10.6.2026
COM(2026) 530 final

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

EU-strategie voor veerkrachtige, welvarende en leefbare kustgemeenschappen

1. Inleiding

Van visserijgemeenschappen tot kuststeden: het dagelijks leven van 95 miljoen mensen die in de 70 000 km lange kustlijn van de EU en in de kustgebieden van de EU wonen, is nauw verbonden met de oceaan.

De geografie en de identiteit van het kustlandschap in de EU bieden unieke kansen. Daar waar land en zee elkaar ontmoeten, beschikken kustgemeenschappen over sterke ecologische, sociale en culturele troeven en onbenut potentieel om de duurzame blauwe economie te bevorderen. Zij dienen als proeftuinen voor blauwe innovatie en nieuwe duurzame bedrijfsmodellen, fungeren als beheerders van het kust- en mariene milieu, versterken het concurrentievermogen van de EU, herstellen mariene en kustecosystemen en beschermen haar rijke maritieme culturele erfgoed en identiteit. Zij spelen een cruciale rol als lokale knooppunten voor maritieme handel, toerisme en de productie van voedsel en schone energie.

Tegelijkertijd staan de kustgemeenschappen van de EU in de frontlinie van de klimaatverandering, en worden ze als eerste geconfronteerd met het verlies aan biodiversiteit in zeeën en kustgebieden en de verontreiniging van de zee. Daarnaast zijn er bijkomende uitdagingen zoals onevenwichtig toerisme, een tekort aan betaalbare woningen, de seizoensgebondenheid van economische activiteiten (zoals toerisme, visserij) en beperkte arbeidskansen, evenals milieurisico's en toenemende hybride bedreigingen. Kustgebieden worden ook blootgesteld aan veiligheidsdreigingen vanwege hun geografische ligging en zijn vanuit veiligheids- en defensieoogpunt van strategisch belang in het huidige gespannen geopolitieke klimaat. Als deze druk niet wordt aangepakt, bestaat het risico dat de bestaansmiddelen, de veiligheid en de welvaart van kustgemeenschappen worden ondermijnd, met bredere gevolgen voor de veerkracht, het concurrentievermogen en de veiligheid van de EU. De kustgemeenschappen in de EU zijn zeer divers, variërend van kleine visserijgemeenschappen tot grote industriële havensteden, met verschillende geografische gebieden, omgevingen, governance, culturen en demografische omstandigheden. Een uniforme aanpak is niet haalbaar of doeltreffend. Ontwikkelingsstrategieën moeten daarom op maat worden gemaakt, lokaal worden ontworpen en uitgevoerd om rekening te houden met specifieke behoeften, uitdagingen en kansen.

In overeenstemming met de doelstellingen van het Europees oceaanpact¹ **is een EU-strategie voorgesteld die voor het eerst de uitdagingen en mogelijkheden van kustgemeenschappen onder één samenhangend kader plaatst.** De specifieke uitdagingen waarmee eilandgebieden en ultraperifere gebieden worden geconfronteerd, worden aangepakt met de EU-strategie voor eilanden² en de toekomstige EU-strategie voor ultraperifere gebieden.

2. Een EU-aanpak voor kustgemeenschappen

Aangezien veel beleidsmaatregelen en fondsen van de EU gevolgen hebben voor kustgebieden, kan een coherente aanpak van de ontwikkeling en uitvoering ervan de synergieën tussen maritiem, klimaat-, cohesie-, sociaal, onderzoeks- en innovatiebeleid en energie- en milieubeleid maximaliseren. In overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel zullen de EU-maatregelen de nationale, regionale en lokale inspanningen aanvullen en niet vervangen.

Door kustgemeenschappen centraal te stellen, geeft deze strategie een duidelijke richting aan en ondersteunt zij de lidstaten en belanghebbenden bij de planning, programmering en uitvoering — zowel op korte als op lange termijn.

¹ COM(2025) 281 final.

² COM(2026) 520 final.

Een EU-aanpak van kustgemeenschappen moet uitgaan van de behoeften en zorgen van de mensen die aan de kust wonen. Op basis van raadplegingen van belanghebbenden³ en een analyse van de risico's en kansen voor kustgemeenschappen worden in de EU-aanpak **drie strategische doelstellingen voor Europese kustgemeenschappen vastgesteld**:

- i. **Welvaart.** Investeren in en zorgen voor lokale voordelen van een diverse en duurzame blauwe economie, ondersteund door innovatie en nieuwe duurzame bedrijfsmodellen.
- ii. **Veerkracht.** Zich voortdurend aanpassen aan de toenemende risico's van klimaatverandering en andere ecologische, economische, sociale en veiligheidsrisico's, en tegelijkertijd bijdragen tot decarbonisatie, duurzame praktijken en broeikasgasemissiereducties in kust- en maritieme activiteiten.
- iii. **Leefbaarheid.** Levendige, inclusieve en aantrekkelijke plaatsen ontwikkelen waar mensen van alle generaties kunnen wonen, werken en hun vrije tijd kunnen doorbrengen, en waar maritieme cultuur, erfgoed en lokale identiteit kunnen gedijen.

2.1. Welvarende kustgemeenschappen

(1) Versterking en diversificatie van de traditionele sectoren van de blauwe economie

De blauwe economie van de EU genereert rechtstreeks ongeveer 263 miljard EUR aan bruto toegevoegde waarde per jaar. Hoewel er nog steeds sprake is van onderfinanciering, hebben investeringsmogelijkheden in de sectoren van de blauwe economie een nieuwe impuls gekregen.⁴ Mariene kennis, blauwe innovaties en technologieën zorgen nu al voor nieuwe bedrijfsmodellen en kansen. Snelle vooruitgang op het gebied van hernieuwbare offshore-energie, digitale oplossingen en oceanobservatie kan zich vertalen in lokale banen, vaardigheden en investeringen voor kustgemeenschappen. Kustgemeenschappen kunnen fungeren als knooppunten voor de blauwe economie, waar innovatie het concurrentievermogen stimuleert, de algemene economische prestaties van de EU versterkt en tegelijkertijd zorgt voor een duurzaam gebruik van het natuurlijke kapitaal van de oceaan. Door investeringen te richten op regionale sterke punten, bevorderen **strategieën voor slimme specialisatie (S3)** de samenwerking in lokale en regionale innovatie-ecosystemen van de blauwe economie, waardoor bedrijfsgroei en banen in kustgemeenschappen worden gecreëerd. Om innovatie in belangrijke ecosystemen, zoals blauwe biotechnologieën, de blauwe bio-economie en slimme circulaire aquacultuur, beter met elkaar te verbinden en op grotere schaal toe te passen, zal de Commissie het thematische S3-platform voor een duurzame blauwe economie blijven ondersteunen.⁵

De industriële basis van de blauwe economie — met inbegrip van maritieme productie, scheepvaart en havens — blijft een belangrijke pijler van de innovatiecapaciteit, het concurrentievermogen en de strategische autonomie van de EU. In de **EU-havenstrategie** en in de **industriële maritieme strategie van de EU**⁶ zijn trajecten vastgesteld die zich vertalen in nieuwe zakelijke kansen en innovatie, gekoppeld aan bijvoorbeeld groene scheepvaart, offshore-energie en logistiek. Dit zal lokale hoogwaardige banen creëren door middel van vanuit de havens geleide innovatie en industriële clusters, en tegelijkertijd zorgen voor de infrastructuur en connectiviteit voor het concurrentievermogen en de veiligheid van de EU in haar geheel.

³ Met inbegrip van het [verzoek om input](#), workshops en [sessies](#) tijdens de oceaandagen, alsook een [specifieke studie](#).

⁴ Gegevens voor 2023 uit het verslag [Blue Economy Report 2025](#) en het verslag [The next wave of blue growth — Investor report 2026](#).

⁵ [Inforegio — Sustainable Blue Economy](#).

⁶ Resp. COM(2026) 112 final en COM(2026) 111 final.

De **visserij- en de aquacultuursector**, met inbegrip van de bredere waardeketen, vormen de ruggengraat van veel kusteconomieën. Deze traditionele beroepen zijn diep geworteld in het culturele erfgoed van de EU en zijn van vitaal belang voor de voedselvoorziening van de EU. Voortdurende vooruitgang op het gebied van duurzaam visserijbeheer in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) is van essentieel belang voor de levensvatbaarheid van de sector op lange termijn, lokale banen, eerlijke inkomens, voedselzekerheid en generatievernieuwing (jongeren in de sector brengen zodat de sector toekomst heeft).

Uit de recente evaluatie van de GVB-verordening⁷ blijkt dat er onvoldoende vooruitgang is geboekt: het herstel van de visbestanden blijft te traag en de economische winst te laag, onder meer als gevolg van nieuwe uitdagingen zoals geopolitieke ontwikkelingen, klimaatverandering en hoge energieprijzen. Het potentieel van duurzame aquacultuur wordt nog steeds onvoldoende benut. De evaluatie van het GVB zal als input dienen voor mogelijke hervormingen van het GVB en de basis vormen voor de **Visie 2040 voor visserij en aquacultuur** van de Commissie, een strategisch kader voor 15 jaar dat als leidraad moet dienen voor de beleidsontwikkeling in de komende decennia om het concurrentievermogen, de duurzaamheid en de veerkracht van de sectoren te versterken. In het kader van deze visie zal de Commissie bijzondere nadruk leggen op de veerkracht, duurzaamheid en welvaart van kustgemeenschappen.

Kusttoerisme, de grootste werkgever in de blauwe economie, biedt miljoenen mensen in de EU directe werkgelegenheid⁸. Buitensporig toerisme kan echter leiden tot een grotere kwetsbaarheid op het gebied van seizoensinvloeden, overbevolking, druk op hulpbronnen en infrastructuur en huisvestingsproblemen. De **komende EU-strategie voor duurzaam toerisme** van de Commissie heeft tot doel evenwichtiger, veerkrachtige en concurrerende toerismemodellen te bevorderen die de lokale gemeenschappen en reizigers ten goede komen.

(2) Kansen voor innovatie, mariene kennis en nieuwe bedrijfsmodellen

Mariene kennis, blauwe innovaties en technologieën stimuleren nieuwe bedrijfsmodellen en leveren lokale en EU-brede voordelen op, terwijl vooruitgang op het gebied van hernieuwbare offshore-energie, digitale oplossingen en oceanobservatie zich kan vertalen in lokale banen en investeringen. Zoals hierboven uiteengezet, kunnen kustgemeenschappen ook fungeren als hubs voor de blauwe economie.

De toekomstige groei van de blauwe economie zal afhangen van versnelde digitalisering, de exploitatie van oceaangegevens en betere kennis van de zeeën en oceanen. Innovatieve bedrijfsmodellen, zoals voorspellend onderhoud van offshore-activa en toepassingen voor tweërlei gebruik, vereisen sterkere gegevens- en observatiesystemen. Het **OceanEye-initiatief**⁹ zal de Europese en mondiale monitoring en observatie van de oceanen versterken en nieuwe kansen creëren voor kustgemeenschappen: het zal **onze kennis van kustwateren verbeteren** en ons beter in staat stellen klimaatrisico's te beoordelen en bedreigingen voor de maritieme veiligheid op te sporen en het zal kansen bieden voor de blauwe economie van de EU. OceanEye zal, in synergie met het initiatief Bestemming Aarde¹⁰, gegevens en instrumenten op kustschaal leveren ter ondersteuning van lokale innovatie op het gebied van oceaantechnologieën en gegevensdiensten. Dit initiatief zal ook zorgen voor een sterkere

⁷ SWD(2026) 120 final.

⁸ De sector kusttoerisme bood werk aan meer dan 2,7 miljoen mensen en genereerde 93 miljard EUR aan bruto toegevoegde waarde ([EU-waarnemingspost voor de blauwe economie](#)). Gegevens uit 2023.

⁹ [OceanEye: de oceanen beter observeren en beschermen — Europese Commissie](#).

¹⁰ [Bestemming Aarde](#).

emotionele band tussen burgers en de zee, en oceaanobservatie transformeren in een maatschappelijk en cultureel instrument.

Beperkte werkgelegenheid en seizoensgebondenheid van de economische activiteit (bv. toerisme, visserij) ondermijnen de welvaart in sommige kustgebieden. Innovaties en nieuwe bedrijfsmodellen (bv. visserijtoerisme, door de gemeenschap gesteunde visserij, ontwikkeling van lokale waardeketens, territoriale branding en laagtrofische aquacultuur) kunnen **economische diversificatie** ondersteunen. Hernieuwbare mariene hulpbronnen kunnen banen scheppen en lokale groei in de blauwe bio-economie bevorderen. Het komende **EU-initiatief voor innovatie op het gebied van de blauwe bio-economie (BlueBIP)** zal de regionale samenwerking en synergieën tussen aquacultuur, visserij, landbouw, onderzoek, lokale overheden en biogebaseerde industrieën versterken om praktische waardeketens te ontwikkelen, zoals meststoffen op basis van algen, het omzetten van bijproducten van visserij en aquacultuur in diervoeders of biomaterialen, het terugwinnen van nutriënten tussen kust- en landbouwgebieden, en koolstofarme producten uit duurzame aquacultuur. Deze acties kunnen de doelstellingen op het gebied van economische diversificatie, veerkracht en circulaire economie stimuleren en de banden tussen kust- en landinwaarts gelegen regio's en belanghebbenden versterken.

Natuurcredits en blauwe koolstofcredits kunnen mechanismen zijn om herstelactiviteiten te belonen en het verlies aan mariene biodiversiteit om te buigen en tegelijkertijd de koolstofvastlegging te vergroten. Om in de toekomst **blauwe koolstofcredits** te kunnen uitgeven en te verhandelen, zal de Commissie de ontwikkeling ondersteunen van een **certificeringsmethode voor blauwe koolstofecosystemen** (voor *getijdenmoerassen en zeegrasweiden*) in het kader van de verordening koolstofverwijdering en koolstoflandbeheer van 2024. Een ontwerp van gedelegeerde handeling voor deze methode is gepland voor 2028. Daarnaast structureert de Commissie, als onderdeel van de **routekaart voor natuurcredits**¹¹, een groeiende portefeuille van projecten door middel van haar onderzoeks-, innovatie- en proefinitiatieven om verschillende opties te testen, ondersteund door Horizon Europa, LIFE, Green Assist en andere EU-instrumenten.

De Commissie onderzoekt de middelen voor samenwerking met de lidstaten in een rigoureuus gemeenschappelijk monitoringproces dat de rapportage en verificatie van koolstofinventarissen in het kader van de verordening inzake landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw (LULUCF)¹² en de verplichtingen uit hoofde van de verordening natuurherstel kan ondersteunen. Het mobiliseren van particuliere financiering voor het herstel, de monitoring en het beheer van deze ecosystemen kan deze inspanningen versterken.

Het gebruik van de mariene ruimte (bv. natuurbehoud en -herstel, energie, visserij, aquacultuur, scheepvaart en toerisme) is nauw verweven met de ontwikkeling van kustgemeenschappen. Naarmate de concurrentie om de ruimte toeneemt, is een doeltreffende planning van essentieel belang en is een modernisering van de **richtlijn maritieme ruimtelijke planning** nodig. De richtlijn maritieme ruimte planning biedt een consistent, transparant en empirisch onderbouwd kader, maar er blijven uitdagingen bestaan, waaronder de toenemende gevolgen van klimaatverandering, mariene verontreiniging en milieudruk als gevolg van intensiever gebruik van de kust- en zeegebieden, sterkere wisselwerking tussen land en zee en de behoefte aan betere oceaangovernance¹³. De toekomstige **Europese oceanwet**, die tegen eind 2026 wordt verwacht, heeft tot doel de richtlijn maritieme ruimtelijke planning te moderniseren in overeenstemming met de prioriteiten van het oceaanpact. Kustgemeenschappen zullen worden

¹¹ COM(2025) 374 final.

¹² Verordening (EU) 2018/841.

¹³ COM(2026) 174 final. Tweede verslag over de geboekte vooruitgang bij de uitvoering van Richtlijn 2014/89/EU.

betrokken bij het aanpakken van uitdagingen in verband met de aanpassing aan de klimaatverandering, het naast elkaar bestaan van maritieme activiteiten, het duurzame gebruik van het natuurlijke kapitaal van de oceaan en nauwere grensoverschrijdende samenwerking.

De **EU-strategie voor hernieuwbare offshore-energie**¹⁴ ondersteunt decarbonisatie en voorzieningszekerheid en biedt kustgemeenschappen kansen op het gebied van geavanceerde productie, modernisering van havens, investeringen in toeleveringsketens en onderhoudsdiensten, met name voor offshore-windenergie en in toenemende mate voor golfslag- en getijdenenergie. Voor de EU zorgt de strategie voor een grotere voorzieningszekerheid en een snellere uitfasering van fossiele brandstoffen. Tegelijkertijd kunnen concurrentie om kust- en mariene ruimte en complexe regels voor ruimtelijke ordening de vergunningverlening voor nieuwe energieprojecten vertragen en spanningen veroorzaken met andere vormen van land- en zeegebruik, zoals visserij en natuurbehoud. Om deze uitdagingen aan te pakken, moedigt de Europese Commissie de lidstaten aan om de geïntegreerde maritieme ruimtelijke planning te versterken en de vergunningverlening te stroomlijnen, en tegelijkertijd lokale waarde en overheidssteun te waarborgen door de kustgemeenschappen te betrekken bij initiatieven voor **vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling (Community-Led Local Development - CLLD)**. CLLD-initiatieven, die voor de periode 2021-2027 worden ondersteund met bijna 1 miljard EUR in het kader van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur (EFMZVA) en worden aangevuld met EU-cohesiebeleidsfondsen, **leveren al rechtstreekse voordelen op voor lokale gemeenschappen**¹⁵ **door middel van een participatieve bottom-upbenadering**, met name voor inkomensdiversificatie. Naast CLLD kan een plaatsgebonden aanpak (met inbegrip van **Leader** en **slimme dorpen**) de specifieke uitdagingen van eilanden en kustgebieden aanpakken. In de toekomst moeten deze participatie-instrumenten worden voortgezet en beter worden geïntegreerd in een meer multisectorale aanpak van CLLD, onder meer via het toekomstige BlueBIP.

Generatievernieuwing is essentieel om kustgemeenschappen levendig en concurrerend te houden. De vergrijzing van de bevolking en emigratie van jongeren verzwakken lokale arbeidsmarkten, ondernemerschap en belangrijke maritieme sectoren, zoals visserij, aquacultuur of innovatieve blauwe industrieën. Het scheppen van hoogwaardige banen, duidelijke loopbaantrajecten en een sterk aanbod aan vaardigheden, alsook het verminderen van de administratieve lasten, zijn van cruciaal belang om jongeren aan te trekken en te behouden en innovatie te stimuleren. In 2027 zal de Commissie een **strategie voor blauwe generatievernieuwing** voorstellen om jonge beroepsbeoefenaars aan te trekken voor blauwe loopbanen en duurzaamheid en innovatie op lange termijn te ondersteunen. In de offshore-energiesector zal een partnerschap in het kader van het **pact voor vaardigheden** tegen 2030 124 000 mensen opleiden in hernieuwbare offshore-energie.

Tot slot zijn investeringen in digitale en vervoersconnectiviteit van vitaal belang voor de economische groei en de toegang tot diensten in kustgebieden. De lidstaten en regio's kunnen financiering in het kader van het cohesiebeleid gebruiken om zowel fysieke als digitale connectiviteitsgebieden te verbeteren. In de periode 2021-2027 werd in het kader van het cohesiebeleid 40 miljard EUR toegewezen om de doelstellingen van de EU op het gebied van de digitale transitie te ondersteunen, grotendeels om de digitale kloof te dichten en de connectiviteit te stimuleren. Dit is vooral het geval in de minder ontwikkelde en afgelegen kustregio's en -gebieden, met name voor eilanden, zoals blijkt uit de EU-strategie voor eilanden. **De Commissie moedigt de lidstaten aan gebruik te maken van de bestaande**

¹⁴ COM(2020) 741 final.

¹⁵ [CLLD in fisheries and coastal communities](#): Achievements and Lessons. FAMENET, 2025

mogelijkheden in het kader van de Connecting Europe Facility voor de rest van de huidige programmeringsperiode (2026 en 2027) en zich voor te bereiden op de uitvoering in het kader van het nieuwe meerjarig financieel kader.

Vlaggenschipinitiatieven — De Commissie:

- zal in het kader van de **Visie 2040 voor visserij en aquacultuur** bijzondere nadruk leggen op de veerkracht, duurzaamheid en welvaart van kustgemeenschappen;
- zal in het kader van het **OceanEye-initiatief** belanghebbenden uit de kustgebieden ondersteunen om optimaal gebruik te maken van oceaangegevens voor hun veerkracht en groei;
- zal de **industrie ondersteunen** bij het testen van oplossingen voor tweërlei gebruik en het ontwikkelen van EU-brede **interoperabiliteitsnormen voor vaartuigen en technologieën voor tweërlei gebruik**, voortbouwend op de formaten van het OceanEye-initiatief;
- zal bij de **herziening van het kader voor maritieme ruimtelijke planning** krachtens de **Europese oceaanket** bijzondere aandacht besteden aan de behoeften van kustgemeenschappen;
- zal de **ontwikkeling van een certificeringsmethode** ondersteunen als volgende stap in de richting van **blauwe koolstofcredits**;
- zal de **totstandbrenging van clusters van de blauwe bio-economie en waardeketens** in kustgemeenschappen ondersteunen **door middel van een vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkelingsaanpak**, binnen het toekomstige **EU-initiatief voor innovatie op het gebied van de blauwe bio-economie**.

2.2. Veerkrachtige kustgemeenschappen

De effecten van klimaatverandering, zoals de stijging van de zeespiegel en stijgende temperaturen, kusterosie, overstromingen, stormvloed, zoutwaterintrusie en aantasting van ecosystemen hebben steeds meer gevolgen voor de kust van de EU. Zij vormen een bedreiging voor de gezondheid en veiligheid van mensen, de infrastructuur, de water- en voedselzekerheid, de waardering van activa en de risicopremies, de lokale economie en het milieu. In de eerste **Europese klimaatrisicobeoordeling**¹⁶ werden **kustgebieden** aangemerkt als gebieden die het meest aan klimaatrisico's zijn **blootgesteld**. Deze gevolgen vormen ook een toenemend risico voor het cultureel en werelderfgoed.

Zonder mitigatie- en adaptatiemaatregelen zou de **jaarlijkse schade** als gevolg van overstromingen van kustgebieden in de EU sterk kunnen toenemen: van 1,25 miljard EUR nu tot tussen 93 en 961 miljard EUR tegen het einde van de eeuw, met gevolgen voor 1,5 tot 3 miljoen mensen¹⁷. Maar elke 1 miljard EUR die in adaptatie wordt geïnvesteerd, zou de potentiële schade door overstromingen met 14 miljard EUR kunnen verminderen¹⁸. Veerkracht van kustgebieden is een kernelement van de EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering¹⁹. Via de **EU-missies: Aanpassing aan de klimaatverandering en Onze oceanen en wateren herstellen**²⁰ helpt de Commissie gemeenschappen bij het beoordelen van

¹⁶ European Climate Risk Assessment — Europees Milieuagentschap.

¹⁷ JRC PESETA IV -Task 6.

¹⁸ UNEP Adaptation Gap Report 2023 .

¹⁹ COM(2021) 82 final, waarin lokale adaptatie wordt aangemerkt als een van de drie transversale prioriteiten.

²⁰ EU Mission on Adaptation to Climate change en EU Mission: Restore our Ocean and Waters.

klimaatrisico's, het ontwikkelen van aanpassingsstrategieën en het uitvoeren van oplossingen. De missies werken in synergie en bevorderen gezamenlijk ontworpen, systemische benaderingen, met bijzondere aandacht voor op de natuur gebaseerde oplossingen, die de kust beter bestand maken tegen klimaateffecten zoals overstromingen, erosie en stijging van de zeespiegel. Tegen eind 2026 zal de Europese Commissie drie nieuwe vlaggenschipprojecten voor de missie voor aanpassing aan de klimaatverandering lanceren, met EU-steun van ongeveer 30 miljoen EUR. Deze projecten zullen geïntegreerde oplossingen omvatten voor de klimaatadaptatie in specifieke kustgebieden die te kampen hebben met meerdere en toenemende klimaatrisico's waarvoor een gecoördineerde respons noodzakelijk is.

EU-financiering, met inbegrip van fondsen in het kader van het cohesiebeleid, biedt aanzienlijke steun voor klimaatmaatregelen in alle lidstaten en regio's in 2021-2027. Op nationaal, regionaal en lokaal niveau blijven er echter belangrijke investerings- en beleidslacunes bestaan. **De Commissie zal samen met de Europese Investeringsbank (EIB) onderzoeken hoe de bestaande investeringspijplijnen en potentiële nieuwe investeringsmogelijkheden voor de aanpassing aan de kust, en de kosten en baten ervan in het licht van de toekomstige klimaatverandering in de hele EU in kaart kunnen worden gebracht.** Voorts zal de **Commissie gebruikmaken van technische advies van de EIB** (bv. het Jaspers-programma²¹ en andere relevante adviserende mandaten) om **steun te verlenen voor capaciteitsopbouw** voor de voorbereiding van investeringsstrategieën en -projecten van kustgemeenschappen. Deze strategieën en projecten kunnen vervolgens worden ondersteund door een combinatie van EU-subsidies en EIB-leningsinstrumenten die specifiek bestemd zijn voor kleine en middelgrote overheden voor het ontwikkelen van projecten op het gebied van klimaatbestendigheid. Tegelijkertijd zal de **Commissie samenwerking en strategische partnerschappen tussen de autoriteiten van nationale en kustgemeenschappen bevorderen met behulp van bestaande instrumenten** zoals het **Stedelijk Europa-initiatief, Regio Peer2Peer-gemeenschappen en het Jaspers-programma.**

Om de veerkracht van kustgemeenschappen te vergroten, heeft de Commissie verschillende prioriteiten op EU-, nationaal en regionaal niveau vastgesteld: **i) de kennis van en het bewustzijn over kustrisico's verbeteren**, ondersteund door OceanEye en het opkomende instrument daarvan, de digitale tweeling van de oceaan; **ii) de investeringsbehoeften beter in kaart brengen; iii) de investeringsplanning en -governance versterken** en de verantwoordelijkheid voor risico's op alle governance-niveaus verduidelijken; **iv) capaciteitsopbouw ondersteunen** om weerbaarheidsprojecten uit te voeren; **v) investeringen mobiliseren** voor klimaatadaptatie en -mitigatie. Deze inspanningen zullen voortbouwen op bestaande en opkomende instrumenten, waaronder Climate-Adapt, EMODnet en de digitale tweeling van de oceaan. Dit laatste instrument, dat is ontwikkeld in synergie met het initiatief Bestemming Aarde, zal bijna-realtime-informatie verstrekken over de toestand van oceanen en kustgebieden. Dit zal de autoriteiten beter in staat stellen te anticiperen op en te reageren op gevaren, risico's in kaart te brengen en preventiemaatregelen beter af te stemmen op het beschermen van mensen, infrastructuur, ecosystemen en lokale bedrijven.

Op de natuur gebaseerde oplossingen kunnen ook bijzonder doeltreffend zijn door ecologische, sociale en economische voordelen op te leveren en tegelijkertijd de veerkracht van kustgebieden te versterken. In 2026 zal de Commissie **een Europees kader voor klimaatbestendigheid** voorstellen om toekomstige klimaatrisico's te integreren in het beleid, de investeringsbeslissingen en het risicobeheer van de EU. De autoriteiten worden daarom aangemoedigd om de **stijging van de zeespiegel en klimaatrisico's te integreren in het kustbeheer en de ruimtelijke planning.** Initiatieven zoals het Nieuw Europees Bauhaus

²¹ [JASPERS - Joint Assistance to Support Projects in European Regions](#).

zullen kuststeden ook ondersteunen door middel van innovatieve en reproduceerbare oplossingen voor veerkracht, terwijl de komende **Europese oceaanwet** een sterkere integratie van klimaatverandering in de maritieme ruimtelijke planning tot doel heeft.

Gezamenlijk beheer met lokale belanghebbenden, met name vissers, die worden betrokken bij de aanwijzing en het beheer van beschermde gebieden, kan de instandhoudingsresultaten en de levensvatbaarheid van de maatregelen op lange termijn verbeteren. Door een combinatie van wetenschap en lokale kennis kan de naleving worden verbeterd, conflicten worden verminderd en de aanpassing aan de klimaatverandering worden ondersteund. Dit kan ook lokale voordelen opleveren door banen op het gebied van herstel, monitoring en beheer, evenals inkomsten uit natuurherstel en blauwe koolstofcredits. De Commissie moedigt **vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkelingsinitiatieven in kust- en visserijgebieden** (plaatselijke actiegroepen visserij/plaatselijke actiegroepen) aan om marien beheer, herstel en op de natuur gebaseerde projecten te ondersteunen. De lidstaten wordt ook verzocht ervoor te zorgen dat kustgemeenschappen actief worden betrokken bij besluiten met betrekking tot beschermde mariene gebieden.

Kustgemeenschappen spelen ook een centrale rol in de **veiligheid en veerkracht van Europa**. Veel kustgemeenschappen bevinden zich aan de maritieme buitengrenzen van de EU en worden geconfronteerd met toenemende veiligheidsdruk, waaronder hybride dreigingen, sabotage en risico's in verband met aanhoudende conflicten, zoals drones en drijvende zeemijnen. Deze bedreigingen kunnen de visserij, het zeevervoer en andere economische activiteiten verstoren, de grensbewaking ondermijnen en grensoverschrijdende criminaliteit vergemakkelijken. Er moet ook bijzondere aandacht worden besteed aan de bescherming en veerkracht van **kritieke kust- en maritieme infrastructuur**, met inbegrip van havens, offshore-energie-infrastructuur en onderzeese kabels. Belanghebbenden aan de kust, waaronder vissers, havenautoriteiten en lokale maritieme actoren, kunnen bijdragen tot maritiem situationeel bewustzijn door het vrijwillig melden van afwijkende of verdachte activiteiten op zee, in overeenstemming met de nationale kaders.

Het **versterken van de veiligheid en defensie in kustgebieden** is daarnaast **van essentieel belang** voor het beschermen van kritieke infrastructuur en voor het vergroten van de bewakingscapaciteit en de capaciteit voor snelle respons op maritiem gebied. Geavanceerde digitale capaciteiten, zoals Bestemming Aarde en de digitale tweeling ervan met hoge resolutie voor aanpassing aan klimaatverandering en extreme weersomstandigheden, kunnen in dit verband autoriteiten en kustgemeenschappen ondersteunen door middel van een verbeterd situationeel bewustzijn, risicoprognoses, systemen voor vroegtijdige waarschuwing en de simulatie van complexe klimaat- en veiligheidsgerelateerde hypothetische scenario's.

Om de paraatheid te vergroten en meer gemeenschappen te bestrijken, zal **de Commissie het CoastWAVE-initiatief²² uitbreiden** door het integreren van lokale gevarenbeoordelingen en waarschuwingssystemen op maat om ervoor te zorgen dat waarschuwingen kustgemeenschappen bereiken. De inspanningen zijn afgestemd op de **EU-strategie voor maritieme veiligheid**, de **EU-havenstrategie**, de **EU-strategie voor de paraatheidsunie** en de toekomstige **Europese veiligheidsstrategie**, waaruit blijkt dat de veerkracht en het risicobewustzijn in kustgebieden moeten worden versterkt. In overeenstemming met deze strategieën moeten de autoriteiten het risicobewustzijn in de omgeving van havengebieden versterken, zodat bewoners doeltreffend kunnen reageren op incidenten.

Als **stewards van de oceaan** spelen kustgemeenschappen een cruciale rol bij de bescherming van mariene hulpbronnen en ecosystemen en ondersteunen zij tegelijkertijd bestaansmiddelen,

²² [CoastWAVE 2.0 | UCP Knowledge Network](#).

voedselzekerheid en duurzame activiteiten in het kader van de blauwe economie. Kustgemeenschappen staan centraal in de “van bron tot zee”-aanpak en zijn essentieel voor het **behoud en herstel** van het kust- en mariene milieu, met inbegrip van de uitzonderlijk rijke biodiversiteit van de ultraperifere gebieden.

Havens zijn in kustgebieden belangrijke **knooppunten voor circulariteit en bestrijding van verontreiniging**. In het kader van de havenstrategie zal de Commissie deze rol ondersteunen door de technische criteria te vereenvoudigen, de vergunningverlening te stroomlijnen en richtsnoeren aan de lidstaten te verstrekken.

Ondanks aanzienlijke inspanningen op het gebied van bescherming en herstel en de vooruitgang die is geboekt op het gebied van duurzaam visserijbeheer, **staan kust- en mariene ecosystemen nog steeds onder zware druk** door verontreiniging, eutrofiëring, overbevissing, erosie en klimaatverandering. Ongeveer **80 % van de beschermde mariene en terrestrische habitats in Europa** verkeert in ontoereikende of slechte staat en **62 % van de rivieren, meren en kustgebieden** verkeert in slechte ecologische toestand²³. Dit heeft negatieve gevolgen voor de volksgezondheid en vermindert de veiligheid en aantrekkelijkheid van kustgebieden. Het ondermijnt ook de fundamentele duurzaamheidspijler van sectoren van de blauwe economie, zoals visserij en aquacultuur. Een doeltreffendere **uitvoering en handhaving van de milieuwetgeving van de EU blijft van essentieel belang**, samen met gerichte herstelmaatregelen in het kader van de verordening natuurherstel²⁴. Van de lidstaten wordt verwacht dat zij uiterlijk in september 2026 nationale herstelplannen indienen, die een belangrijke mijlpaal vormen op weg naar een beter gecoördineerde instandhouding van kust- en mariene ecosystemen. De geplande herziening van de kaderrichtlijn mariene strategie in de komende Europese oceaanket heeft tot doel de milieubescherming te versterken, de bepalingen te vereenvoudigen en de samenhang met het EU-acquis te versterken.

Via de Horizon Europa-missies “Onze oceanen en wateren herstellen”²⁰ en “Een bodemdeal voor Europa”²⁵ ondersteunt de EU al kustgemeenschappen door het ontwikkelen en testen van innovatieve oplossingen voor herstel, kustbeheer, met inbegrip van waterretentie en nutriëntenverontreiniging en regeneratieve praktijken op het gebied van de blauwe economie. De **strategie voor onderzoek en innovatie op het gebied van oceanen en water** zal helpen de “van bron tot zee”-aanpak op te schalen door waterbeheer te innoveren en de efficiëntie van watergebruik te verbeteren. EU-fondsen — zoals de fondsen van het cohesiebeleid, het EFMZVA en LIFE — ondersteunen al investeringen in biodiversiteit, klimaatbestendigheid, duurzaam waterbeheer en de circulaire economie in kustgebieden.

Vlaggenschipinitiatieven — De Commissie:

- zal **gestructureerde partnerschappen voor gezamenlijk beheer** (met inbegrip van vissers) voor **beschermde gebieden bevorderen** en zal **de lidstaten en lokale autoriteiten ondersteunen** om belanghebbenden te betrekken bij de planning, monitoring en periodieke herziening van de plannen;
- zal **samen met de EIB onderzoeken hoe het in kaart brengen van investeringen op EU-niveau** voor de aanpassing van kustgebieden kan worden uitgevoerd en hoe het **technische advies van de EIB** kan worden gebruikt om steun voor capaciteitsopbouw te verlenen;

²³ [Europe's environment 2025](#) Europees Milieuagentschap, 2025 en [Copernicus Marine Ocean State Report \(OSR\)](#).

²⁴ Richtlijn 79/409/EEG, Richtlijn 92/43/EEG van de Raad, Richtlijn 2008/56/EG en Verordening (EU) 2024/1991.

²⁵ [EU Mission: A soil deal for Europe](#).

- zal **samenwerking en strategische partnerschappen** tussen nationale autoriteiten en autoriteiten van kustgemeenschappen bevorderen;
- zal het **CoastWAVE-initiatief uitbreiden** om lokale gevarenbeoordelingen en waarschuwingssystemen op maat uit te breiden naar meer gemeenschappen.

2.3. Leefbare kustgemeenschappen

Toegang tot gezondheidszorg, onderwijs, vaardigheden, digitale en vervoersconnectiviteit en betaalbare huisvesting is van essentieel belang om kustgemeenschappen aantrekkelijk en leefbaar te houden, met name voor jongeren. Deze diensten zijn ook van cruciaal belang voor het waarborgen van een effectief recht om te blijven²⁶. Toch worden kustgemeenschappen in de EU geconfronteerd met zeer uiteenlopende economische realiteiten en territoriale uitdagingen, met name in landelijke en afgelegen gebieden.

De **langetermijnvisie voor de plattelandsgebieden van de EU**²⁷ biedt een holistisch EU-kader om deze uitdagingen aan te pakken, met inbegrip van de specifieke behoeften van landelijke kustgebieden met geografische beperkingen, gebrekkige toegankelijkheid en bevolkingsafname. De allereerste **EU-strategie tegen armoede**, die op 6 mei 2026 is aangenomen, en het komende **EU-actieplan voor het platteland**, dat later dit jaar zal worden aangenomen, zullen deze inspanningen verder ondersteunen.

Bepaalde wijken, met name in steden, maar ook in andere toeristische locaties, staan onder grote druk wat betreft **betaalbare huisvesting**²⁸. Door de stijgende vraag als gevolg van toerisme, kortetermijnverhuur, tweede woningen, leegstand, beleggingspraktijken of andere vormen van niet-primair gebruik van huisvesting dreigen lokale bewoners steeds meer uit de markt te worden gedrukt en wordt de toegang tot huisvesting voor essentiële werknemers beperkt. Het opschalen van sociale huisvesting kan een belangrijke beleidsoptie zijn voor kustgemeenten. Het komende pan-Europees investeringsplatform voor betaalbare en duurzame huisvesting zal zich inzetten voor het mobiliseren van financiering voor sociale en betaalbare huisvesting. Tegelijkertijd zal de Commissie, zoals aangekondigd in het Europees plan voor betaalbaar wonen, met een voorstel komen voor **wetgeving over betaalbare huisvesting** die overheden moet helpen om gebieden met een overspannen woningmarkt in kaart te brengen en om, met volledige inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel, hun de mogelijkheid te bieden passende maatregelen te nemen om de betaalbaarheid van huisvesting te waarborgen. De **verordening kortetermijnverhuur van accommodatie**²⁹, die sinds 20 mei 2026 van toepassing is, zal voor meer transparantie zorgen en zal overheden helpen om de markt op een evenredige wijze te reguleren door de verplichte registratie van verhuurders te eisen en het delen van data over daadwerkelijke transacties tussen digitale platformen en nationale overheden voor te schrijven. Het huidige MFK ondersteunt reeds inspanningen om tekorten aan betaalbare, hoogwaardige huisvesting aan te pakken met ten minste 43 miljard EUR³⁰ via de fondsen van het cohesiebeleid, InvestEU, LIFE, het programma voor de eengemaakte markt en Horizon Europa, alsook via NextGenerationEU, terwijl op grond van de tussentijdse evaluatie van het cohesiebeleid nog eens 3,3 miljard EUR aan EFRO-middelen konden worden overgeheveld naar de prioriteit voor betaalbare en sociale huisvesting. In de toekomst zal het sociaal klimaatfonds investeringen ten behoeve van energie-efficiëntie, renovatie van panden

²⁶ In overeenstemming met de komende [Strategie inzake het recht om te blijven](#).

²⁷ COM(2021) 345 final.

²⁸ SWD(2025) 1053/2 final — Understanding the housing crisis.

²⁹ Verordening (EU) 2024/1028.

³⁰ Het Europees plan voor betaalbaar wonen. COM(2025) 1025 final.

en schone verwarming en koeling financieren. **De Commissie moedigt de lidstaten aan meer te investeren** in huisvesting en aanverwante diensten in kustgemeenten met een overspannen woningmarkt, met name voor de meest kwetsbare groepen.

De kusten van de EU herbergen ook een rijk **maritiem erfgoed**, waaronder mariene sites die tot het werelderfgoed van UNESCO behoren³¹, lokale tradities, voedselcultuur, praktijken en ambachten die de identiteit van de gemeenschap in stand houden, en intergenerationele waarden. Activiteiten zoals kleinschalige en ambachtelijke visserij, aquacultuur, scheepsbouw en zeevaart staan centraal in het sociale en culturele weefsel. Hun unieke bijdrage aan de lokale identiteit moet op alle bestuursniveaus worden erkend.

Initiatieven zoals de **EU4Ocean-coalitie voor oceaangeletterdheid** zullen het bewustzijn van het culturele, sociale en economische belang van de oceaan blijven vergroten, waarbij het maritieme erfgoed van kustgemeenschappen onder de aandacht wordt gebracht en intergenerationele kennis en oceaanbeheer worden ondersteund. De **faciliteit voor het Nieuw Europees Bauhaus (NEB)** en het **NEB-lab voor oceanen, kust- en eilandgemeenschappen** bieden ook kansen voor kustprojecten die duurzaamheid, ontwerp, cultuur en klimaatbestendigheid combineren.

De Commissie moedigt de lidstaten en lokale gemeenschappen aan initiatieven op het gebied van blauw en maritiem erfgoed te blijven bevorderen via vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling en de bijbehorende plaatselijke actiegroepen voor visserij, en andere programma's en initiatieven op lokaal en nationaal niveau.

Vlaggenschipinitiatieven- De Commissie:

- *zal met een voorstel komen voor **wetgeving over betaalbare huisvesting** die overheden moet helpen om gebieden met een overspannen woningmarkt in kaart te brengen en die hun, met volledige inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel, de mogelijkheid zal bieden maatregelen te nemen om de betaalbaarheid van huisvesting in die gebieden te beschermen en te bevorderen;*
- *zal via de **faciliteit voor het Nieuw Europees Bauhaus (NEB)** en het op te richten **NEB-lab voor oceanen, kust- en eilandgemeenschappen** kansen bieden voor kustprojecten die duurzaamheid, ontwerp, cultuur en klimaatbestendigheid combineren.*

3. Uitvoering van de strategie

3.1. Financiering

De toegang tot financiering voor de blauwe economie neemt gestaag toe. Via het **BlueInvest-platform** ondersteunt de EU start-ups en kmo's bij het ontwikkelen en opschalen van innovatieve oceaantechnologieën en -diensten, ook in kustgebieden, door middel van coaching, matchmaking van investeerders en steun voor fondsenwerving. Het investeringsinstrument voor de blauwe economie — ondersteund door het EFMZVA en InvestEU en uitgevoerd door het Europees Investeringsfonds (EIF) — heeft tot doel tegen 2028 tot 1 miljard EUR aan investeringen in eigen vermogen te mobiliseren. Bovendien speelt de Europese Investeringsbank (**EIB**) ook een **belangrijke rol**, met gemiddelde jaarlijkse investeringen van

³¹ [World Heritage Centre - World Heritage Marine Programme.](#)

ongeveer 2,6 miljard EUR in projecten op het gebied van de blauwe economie en kustbescherming.

Nauwere samenwerking en synergieën met nationale stimuleringsbanken en andere multilaterale financiële instellingen kunnen bedrijven en gemeenschappen in kustgebieden helpen toegang te krijgen tot financiering, technische adviesdiensten en steun voor capaciteitsopbouw. De **EU-taxonieverordening** draagt ook bij tot directe investeringen in activiteiten die een duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen bevorderen³². Bovendien zullen wetgevingsprogramma's³³ een centrale rol spelen bij het ontsluiten van particulier kapitaal. Door het verlagen van de kosten van langetermijninvesteringen in eigen vermogen en het risicoverminderende effect van EU- of nationale garanties op kapitaalvereisten te erkennen, kunnen deze wetgevingsprogramma's investeringen aanmoedigen.

Het **cohesiebeleid van de EU, het gemeenschappelijk landbouwbeleid en het maritiem beleid** blijven duurzame ontwikkeling in kustgebieden ondersteunen, aangevuld met initiatieven voor capaciteitsopbouw, zoals TAIEX-REGIO Peer2Peer³⁴ en FAMENET voor plaatselijke actiegroepen.

Vooruitblikkend biedt het voorgestelde meerjarig financieel kader 2028-2034 de lidstaten en regio's nieuwe mogelijkheden om kustgemeenschappen te versterken. De lidstaten worden aangemoedigd **hun plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (NRPP's) af te stemmen op de doelstellingen van deze strategie** en, in partnerschap met regionale en lokale overheden, plaatsgebonden oplossingen te ondersteunen die zijn afgestemd op de lokale behoeften. Het voorgestelde **Europees Fonds voor concurrentievermogen (EFC)**³⁵ zou ook investeringen en innovatie in sectoren van de duurzame blauwe economie kunnen ondersteunen.

De Commissie zal, als onderdeel van het **partnerschap voor een duurzame blauwe economie**³⁶ in het kader van Horizon Europa, tegen 2027 meer dan 450 miljoen EUR in meer dan 43 O&I-projecten financieren ter ondersteuning van een klimaatneutrale, duurzame en concurrerende blauwe economie, met inbegrip van specifieke steun voor veerkrachtige gemeenschappen en bedrijven in kustgebieden. Tegen eind 2026 zullen lokale en kustgemeenschappen ook worden betrokken bij een oproep tot technische ondersteuning om de transitieagenda's in het kader van **de missie Oceaan en Wateren**³⁷ te helpen opstellen, zodat projecten en investeringen de lokale behoeften weerspiegelen.

3.2. Governance

Doeltreffende steun voor kustgemeenschappen hangt af van een sterke **aanpak van multilevel governance** en nauwe samenwerking tussen lokale, regionale, nationale en EU-autoriteiten. De zinvolle betrokkenheid van lokale en regionale actoren bij het ontwerpen en uitvoeren van beleid is van essentieel belang om rekening te houden met lokale behoeften en bij te dragen tot de verwezenlijking van EU-prioriteiten.

De EU heeft territoriale samenwerkingsstructuren en dialoogplatforms opgezet die kustgemeenschappen verbinden met regionale en nationale autoriteiten, havens, het bedrijfsleven, de academische wereld en het maatschappelijk middenveld, zoals de

³² Verordening (EU) 2020/852.

³³ [C\(2025\) 2731 final](#).

³⁴ [Inforegio — TAIEX-REGIO Peer2Peer](#).

³⁵ COM(2025) 555 final.

³⁶ [Sustainable Blue Economy Partnership](#).

³⁷ [Horizon Europe Work Programme 2026-2027](#).

zeegebiedstrategieën van de EU en de macroregionale strategieën van de EU. Deze kaders helpen bij het omzetten van de EU-prioriteiten in “plaatsgebonden oplossingen” die ecologische duurzaamheid, economische diversificatie en regionale waardeketens versterken.

Tegen 2027 zullen de Commissie en de in het Atlantische gebied gelegen lidstaten de maritieme strategie voor het Atlantische gebied actualiseren en mogelijk een nieuw macroregionaal kader voor dit gebied opstellen. Tegelijkertijd zal de Commissie samen met de Unie voor het Middellandse Zeegebied en de partnerlanden in het oostelijke Middellandse Zeegebied een nieuwe zeegebiedstrategie uitwerken om een duurzame en concurrerende blauwe economie in de regio te ondersteunen.

Initiatieven zoals de **Europese Dag van de zee (European Maritime Day — EMD)**, met inbegrip van de jaarlijkse campagne van lokale evenementen “**Europese Dag van de zee in mijn land**”, helpen lokale gemeenschappen in contact te brengen met de mogelijkheden en het beleid van de EU. Het **EMD Blue Cities-netwerk** zal de samenwerking tussen Europese kust- en havensteden versterken om duurzaam maritiem beleid, innovatie en een gezond marien milieu te bevorderen.

Tegelijkertijd blijven er aanzienlijke lacunes bestaan in de verzameling van sociaal-economische en milieugegevens over kustgemeenschappen op lokaal niveau. Met behulp van bestaande geharmoniseerde statistische definities, classificaties en kaders voor gegevensverzameling zal Eurostat, samen met andere diensten van de Commissie, ernaar streven deze lacunes op te vullen om lokale overheden en belanghebbenden te helpen maatregelen doelgerichter te maken, investeringen te prioriteren en de veerkracht te versterken.

Vlaggenschipinitiatief — De Commissie:

- *zal de **maritieme strategie voor het Atlantische gebied**³⁸ samen met de in het Atlantische gebied gelegen lidstaten actualiseren, onder meer door een **nieuw Atlantisch macroregionaal kader** te overwegen, en zal samen met de Unie voor het Middellandse Zeegebied en de partnerlanden van het oostelijke Middellandse Zeegebied een **nieuwe zeegebiedstrategie voor het oostelijke Middellandse Zeegebied** presenteren om een **duurzame, concurrerende blauwe economie** te ondersteunen.*

4. Conclusies

Kustgemeenschappen in de EU spelen een centrale rol in de economische welvaart, de klimaatbestendigheid en het cultureel erfgoed van de EU. In de strategie van de Commissie voor welvarende, veerkrachtige en leefbare kustgemeenschappen worden de belangrijkste mogelijkheden uiteengezet om deze gebieden te **versterken** en hun **ontwikkeling op lange termijn** te ondersteunen. De strategie stelt **mensen** centraal en biedt een **samenhangend kader om relevant EU-beleid beter op elkaar af te stemmen**. Het creëert ook synergieën met bestaande initiatieven, met name de EU-strategie voor eilanden en de EU-strategie voor ultraperifere gebieden.

De Commissie zal met de lidstaten samenwerken om toekomstige beleidsmaatregelen en financieringsinstrumenten af te stemmen op de specifieke behoeften van kustgemeenschappen en te zorgen voor een efficiënte uitvoering. Samen met het voorzitterschap van de Raad zal de Commissie op **26 juni 2026 een conferentie op hoog niveau over eilanden en kustgemeenschappen** organiseren om de uitvoering van beide strategieën op gang te brengen.

De algehele voortgang zal op transparante en periodieke wijze worden beoordeeld aan de hand van het **dashboard van het oceaanspact** en het **verslag over de stand van zaken van het oceaanspact**.